

Riktlinje

Skolskjuts

Beslutsinstans	Barn- och utbildningsnämnden
Beslutad	Välj datum
Senast reviderad	2026-01-20
Giltig till	Tills vidare
Dokumentansvarig	Therese Johansson
Diarienummer	-

Innehållsförteckning

Allmänt om kommunal skolskjuts	3
Skolskjuts för grundskolan, anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan	3
Vem har rätt till skolskjuts	3
Bedömningsgrunder	4
Färdvägens längd	4
Avstånd till hållplats – uppsamlingsplats	4
Trafikförhållande	5
Funktionsnedsättning.....	5
Bestående funktionsnedsättning, (varaktighet längre än 12 veckor).....	5
Tillfällig funktionsnedsättning, (varaktighet kortare än 12 veckor)	6
Annan särskild omständighet	6
Växelvis boende	6
Vald skola.....	6
Skolgång i annan kommun	7
Skolskjutsvarianter	7
Skolskjuts med buss i linjetrafik.....	7
Skolskjuts med skolbil.....	7
Vinterskolskjuts	8
Självskjuts	8
Force Majeure.....	8
Ansvar	8
Vårdnadshavare	8
Förare	9
Skolan.....	9
Barn- och utbildningsnämnden	9
Överklagande	9
Förvaltningsbesvär	9
Laglighetsprövning	9

Riktlinjer för skolskjuts i Gnesta kommun

Allmänt om kommunal skolskjuts

Skolskjuts avser transport mellan elevens hem och skolan för elever i grundskolan, anpassade grundskolan samt anpassade gymnasieskolan i enlighet med skollagen.

Skolskjuts för grundskolan, anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan

Bestämmelser om skolskjuts grundar sig på följande lagrum:

- Skollagen (2010:800) 9 kap. 15b-c§, 21a§ - för elever i förskoleklass
- Skollagen 10 kap. 32,33 och 40§ - för elever i grundskolan
- Skollagen 11 kap. 31,32 och 39§ - för elever i anpassade grundskolan
- Skollagen 18 kap. 30,31 och 35§ - för elever i anpassade gymnasieskolan
- Kommunallagen (2017:725) 2 kap 3§ - likställighetsprincipen

Vem har rätt till skolskjuts

Kommunen är skyldig att anordna kostnadsfri skolskjuts för elever i grundskolan, anpassade grundskolan samt anpassade gymnasieskolan som, med hänsyn till någon av nedan omständigheter, bedöms vara i behov av skolskjuts:

- färdvägens längd
- trafikförhållanden
- funktionsnedsättning, eller
- annan särskild omständighet

Kommunen prövar förutsättningarna för skolskjuts individuellt i varje enskilt fall.

Skolskjuts avser transport mellan elevens skola och av kommunen anvisad uppsamlingsplats.

Rätten till skolskjuts gäller i första hand till elevens basplaceringsskola, men kan i undantagsfall beviljas även till annan skolenhet, se avsnitt vald skola.

Med basplaceringsskola avses den skola kommunen skulle placera eleven i utifrån skolupptagningsområde och vårdnadshavarens folkbokföringsadress.

Skolskjuts anordnas som huvudregel med allmänna kommunikationer (linjetrafik). Särskild skoltransport i form av skolbuss eller skolbil beviljas endast om allmänna kommunikationer inte bedöms vara ett ändamålsenligt alternativ utifrån elevens individuella förutsättningar eller trafik- och restidsaspekter.

Skolskjuts anordnas i anslutning till skoldagens början och slut. Med skoldagens början respektive slut avses den tidpunkt då elevens ordinarie schema normalt börjar respektive slutar.

Elever har rätt till skolskjuts från en plats i anslutning till elevens bostad till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka. Rätten till skolskjuts prövas i enlighet med skollagen (2010:800), 10 kap. 32 §, 11 kap. 31 § samt 18 kap. 30 §.

Med elevens bostad jämställs boende hos stödfamilj eller korttidsboende enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt boende i familjehem, under förutsättning att eleven är folkbokförd på adressen.

Om eleven är folkbokförd i annan kommun ansvarar folkbokföringskommunen för att skolskjuts anordnas samt för kostnaderna för denna, i enlighet med skollagen (2010:800).

Korttidstillsyn enligt LSS jämställs inte med boende.

Bedömningsgrunder

Färdvägens längd

Eleven är berättigad till skolskjuts om avståndet mellan elevens hem och basplaceringsskolan överstiger följande avstånd:

- 3 kilometer för elever i årskurs F-3
- 4 kilometer för elever i årskurs 4-6
- 5 kilometer för elever i årskurs 7-9
- 6 kilometer för elever i anpassade gymnasieskolan.

Avståndet mäts som den kortaste gångbara och trafiksäkra vägen mellan elevens hem och skolan.

Avstånd till hållplats – uppsamlingsplats

Skolskjuts innebär som huvudregel inte transport från dörr till dörr.

Elever som beviljas skolskjuts kan därför hänvisas till en busshållplats eller annan av kommunen anvisad uppsamlingsplats.

Det avstånd som en elev i grundskolan själv kan behöva förflytta sig mellan bostaden och hållplatsen eller uppsamlingsplatsen ska inte överstiga följande avstånd:

- 2 kilometer för elever i årskurs F-3
- 3 kilometer för elever i årskurs 4-6
- 4 kilometer för elever i årskurs 7-9

Trafikförhållande

Vid bedömning av om en elev har rätt till skolskjuts på grund av trafikförhållanden görs en trafiksäkerhetsbedömning i enlighet med skollagen (2010:800), 9 kap. 15b §, 10 kap. 32 §, 11 kap. 31 § samt 18 kap. 30 §. Trafiksäkerhetsbedömningen omprövas årligen eller oftare om omständigheterna så kräver.

Bedömningen utgår från om det föreligger en förhöjd trafiksäkerhetsrisk jämfört med vad som generellt anses vara en godtagbar trafikmiljö för en elev. Flera faktorer beaktas vid bedömningen, bland annat:

- trafikintensitet, trafikmängd och trafikflöde enligt Trafikverkets mätningar (ÅDT),
- trafikslag längs aktuell vägsträcka,
- vägens bredd samt siktförhållanden,
- förekomst av gång- och cykelväg,
- förekomst av kurvor och krön,
- gällande trafikföreskrifter för vägen,
- behov av att korsna väg samt förutsättningarna för detta, och
- elevens ålder och förväntade trafikmognad enligt rättspraxis.

I tätbebyggda områden, där separata gång- och cykelvägar samt övergångsställen finns, bedöms trafikmiljön som huvudregel inte innebära någon förhöjd trafiksäkerhetsrisk.

Väderförhållanden såsom kyla, blåst eller mörker, liksom förekomst av vilda eller tama djur, utgör inte grund för trafiksäkerhetsbedömning.

Funktionsnedsättning

Bestående funktionsnedsättning, (varaktighet längre än 12 veckor)

Elever kan beviljas skolskjuts på grund av funktionsnedsättning om denna medför ett varaktigt behov av skolskjuts, i enlighet med skollagen (2010:800), 9kap. 15b §, 10 kap. 32 §, 11 kap. 31 § samt 18 kap. 30 §.

Att en elev har en funktionsnedsättning som ger rätt till skolskjuts ska styrkas genom läkarintyg eller intyg från elevhälsan. Detta gäller såväl fysiska som psykiska funktionsnedsättningar. Eleven och elevens vårdnadshavare ansvarar för att relevant underlag för bedömningen tas fram. Underlaget ska utgöras av medicinskt utlåtande från läkare eller annat likvärdigt intyg som styrker funktionsnedsättningen och behovet av skolskjuts. Utredning av rätten till skolskjuts genomförs av kommunens skolskjutshandläggare i samråd med elevhälsan och, vid behov, även med kommunens LSS-handläggare.

Skolskjuts kan beviljas om funktionsnedsättningen har en beräknad varaktighet om mer än 12 veckor och medför att eleven har väsentliga svårigheter att själv ta sig till eller från skolan.

För elever som är inskrivna i kommunens anpassade grundskola krävs inget separat intyg som styrker behovet av skolskjuts. Behovet fastställs i dessa fall genom samråd mellan skolskjutshandläggare och berörd skolenhet.

Tillfällig funktionsnedsättning, (varaktighet kortare än 12 veckor)

Vid tillfällig funktionsnedsättning med en beräknad varaktighet om kortare än 12 veckor ansvarar vårdnadshavare för att eleven tar sig till och från skolan. Kommunen ansvarar i dessa fall inte för att anordna skolskjuts.

Ersättningsanspråk med anledning av olycksfall görs i första hand via kommunens olycksfallsförsäkring. Vårdnadshavare ansvarar för att anmälan till försäkringsbolaget görs. Vid planerad operation eller sjukdom ska vårdnadshavare i första hand vända sig till elevens privata försäkringsbolag.

Annan särskild omständighet

Skolskjuts kan beviljas i situationer där det, efter en samlad bedömning, framstår som nödvändigt trots att förutsättningar för skolskjuts inte föreligger utifrån avstånd, trafikförhållanden eller funktionsnedsättning.

Bedömningen görs restriktivt och individuellt i varje enskilt fall, med beaktande av elevens bästa och de omständigheter som är av sådan art att de inte skäligen kan hanteras inom ramen för vårdnadshavarens ansvar.

Växelvis boende

Elever som bor växelvis hos vårdnadshavare med gemensam vårdnad kan, efter ansökan till barn- och utbildningsförvaltningen, beviljas skolskjuts från båda bostadsadresserna, under förutsättning att adresserna är belägna inom Gnesta kommun och att boendet uppfyller den rättsliga definitionen av växelvis boende.

Skolskjuts prövas från båda adresserna när eleven bor regelbundet på två bostadsadresser, exempelvis enligt ett varannan-vecka-upplägg, och när respektive adress i övrigt uppfyller kommunens kriterier för skolskjuts.

Skolskjuts beviljas inte från bostadsadress belägen utanför Gnesta kommun.

Vald skola

En elev som har valt en annan förskoleklass, grundskola, resursenhet i grundskolan eller anpassad grundskola än den skola där eleven annars skulle ha placerats av kommunen och som uppfyller kriterierna, prövas avseende rätten till skolskjuts enligt

samma kriterier, avståndsgränser och trafiksäkerhetsbedömningar som tillämpas för elever i kommunal skola.

Skolgång i annan kommun

Gnesta kommun anordnar som huvudregel inte skolskjuts för elever som är folkbokförda i kommunen och som fullgör sin skolgång i skola belägen i annan kommun. Om vårdnadshavare väljer att placera sitt barn i kommunal eller fristående skola utanför hemkommunen ansvarar vårdnadshavare för kostnader för barnets resor till och från skolan, inklusive busskort och/eller tågbiljett.

Skolskjuts kan dock beviljas i sådana fall om det kan ske utan organisatoriska, ekonomiska eller trafiksäkerhetsmässiga svårigheter för kommunen. Bedömning görs individuellt i varje enskilt fall.

Skollagen (2010:800) 10 kap. 32 § samt 11 kap. 31 §.

Skolskjutsvarianter

Skolskjuts sker med buss i linjetrafik, skolbil eller en kombination av båda. Elever hänvisas alltid i första hand till resa med buss i linjetrafik. Vilket färd sätt som beviljas beslutas av kommunen. Färd sättet kan kombineras, exempelvis med skolbil till hållplats för linjetrafik där avståndet överstiger det som beskrivs under avsnittet Avstånd till hållplats – uppsamlingsplats. Det kan variera över tid vilket färd sätt eleven beviljas. Skolskjuts kan beviljas genom skolbil i åk F-1 för att sedan övergå till buss i linjetrafik från åk 2.

Skolskjuts med buss i linjetrafik

Elev som beviljas skolskjuts med buss i linjetrafik tilldelas ett busskort. Busskortet är personligt och aktiveras inför varje nytt läsår om eleven är beviljad skolskjuts. Om eleven tappar bort sitt busskort eller om busskortet blir oanvändbart kan eleven få ett ersättningskort som hämtas ut på skolans expedition. Kommunen ersätter inte resekostnader som uppstår i samband med ett förlorat busskort.

För mer information om busslinjer och avgångstider se www.sormlandstrafiken.se.

Skolskjuts med skolbil

Elev som beviljas skolskjuts med skolbil hänvisas av transportören till en uppsamlingsplats i anslutning till elevens hem. Turerna samplaneras i största möjliga mån av transportören och trafikerar endast under den kommunala skolans läsårsdagar.

Skolskjuts med skolbil likställs med buss i linjetrafik genom att skolbilen kör enligt fastställda turer, med hämtning och lämning vid anvisad uppsamlingsplats på bestämd tid.

Skolskjuts sker med skolbil när det saknas tillgång till ordinarie linjetrafik med buss.

Vinterskolskjuts

Under vintertid kan vissa skolvägar bedömas innebära en förhöjd trafiksäkerhetsrisk. I sådana fall kan vinterskolskjuts beviljas som ett tidsbegränsat alternativ.

Vinterskolskjuts beviljas som huvudregel under perioden 15 november - 15 mars, under förutsättning att trafiksäkerhetsbedömningen visar att skolvägen inte kan anses vara trafiksäker under vinterförhållanden.

Självskjuts

Kommunen kan träffa en överenskommelse med vårdnadshavare om att denne ansvarar för skjuts i eget fordon av skolskjutsberättigad elev till och/eller från skolan.

Självskjuts kan endast initieras och beslutas av kommunen och får tillämpas enbart när eleven inte kan resa med ordinarie skolskjutstur. Beslut fattas i samråd med elevhälsan och, vid behov, även med kommunens LSS-handläggare.

Beslut om självskjuts fattas för högst en termin i taget. Ersättning för överenskommen självskjuts utgår enligt Skatteverkets skattefria ersättningsnivå.

Ersättning från kommunen utgår inte om vårdnadshavare på eget initiativ, exempelvis vid utebliven skolskjuts från kommunens upphandlade entreprenör, skjutsar sitt barn till och/eller från skolan utan föregående beslut från kommunen.

Force Majeure

Om kommunens kontrakterade leverantör bedömer att skolskjutsen, på grund av väderlek, vägens skick eller liknande omständigheter, inte kan genomföras på ett trafiksäkert sätt, kan skolskjutsen helt eller delvis ställas in.

Vid inställd skolskjuts ansvarar kommunen för att snarast möjligt informera berörda vårdnadshavare och elever. Kommunen ansvarar inte för att ordna ersättningstransport i dessa situationer. Vårdnadshavare ansvarar i sådana fall för att eleven tar sig till och från skolan på annat sätt eller att eleven stannar hemma.

Ansvar

Vårdnadshavare

Vårdnadshavare har enligt föräldrabalken ett långtgående ansvar att svara för elevens personliga behov, vilket inkluderar ansvaret för eleven mellan hemmet och hållplats eller anvisad uppsamlingsplats. Vårdnadshavare förutsätts ansvara för att eleven förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Detta kan innebära att eleven behöver följas till skola eller hållplats/uppsamlingsplats under den tid som krävs för att eleven ska kunna ta sig till och från skolan eller hållplatsen på egen hand. Vårdnadshavare ansvarar även för att eleven är medveten om och vet vilka regler som gäller ombord på skolskjutsen och att eleven tar ansvar att följa dessa.

För elever som åker med buss i linjetrafik ansvarar vårdnadshavare för eleven från hemmet till skolan. Om elev missar skolskjutsen ansvarar vårdnadshavaren för att eleven kommer till och från skolan.

Förare

Under resan med skolbil eller buss i linjetrafik till skolan är det föraren som har huvudansvar för eleven. Föraren ansvarar för att trafikbestämmelser följs samt att släppa av samt hämta upp eleverna vid deras anvisade uppsamlingsplats.

Skolan

Skolan ansvarar för eleverna från det de stiger av skolskjutsen vid ankomst till skolan. Ansvar för eleven ligger på skolan fram till dess att eleven stiger på skolskjutsen för hemresa.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden har det ekonomiska ansvaret för skolskjutsar inom Gnesta kommun samt ansvarar för myndighetsutövningen.

Handläggare fattar beslut på delegation av Barn- och utbildningsnämnden. Handläggare ansvarar även för det löpande arbetet att följa upp leverantörer och att dessa följer sina avtal i samarbete med Region Sörmland.

Överklagande

Förvaltningsbesvär

Beslut om skolskjuts för elever som går i placeringsskolan (den skola där kommunen placerat eleven) kan överklagas genom förvaltningsbesvär i enlighet med skollagen (2010:800), 28 kap. 5 § första stycket 5. Vid förvaltningsbesvär prövar förvaltningsdomstolen beslutets laglighet och lämplighet genom en fullständig sakprövning. Det innebär att domstolen kan överpröva även kommunens skälighets- och lämplighetsbedömningar.

Överklagandet ska ges skriftligen till den nämnd som fattat beslutet inom tre (3) veckor från den dag då den klagande fick del av beslutet.

Laglighetsprövning

Beslut om skolskjuts för elever som går i annan skolenhet än den som kommunen annars skulle ha placerat eleven i får överklagas genom laglighetsprövning i enlighet med kommunallagen (2017:725), 13 kap. Vid laglighetsprövning prövar förvaltningsdomstolen om beslutet fattats i enlighet med gällande lagstiftning och kommunalt regelverk. Prövningen avser endast beslutets laglighet och omfattar inte någon prövning av kommunens skälighets- eller lämplighetsbedömningar.